

Utvikling av pedagogisk praksis?

Halvannet år etter endt videreutdanning, vurderer barnehagelærere, lærere og yrkesfaglærere i all hovedsak videreutdanningen som meget god. De aller fleste mener at videreutdanningen har påvirket hvordan de jobber.

RAPPORT | SIST ENDRET: 26.06.2023

Tittel:

Utvikling av pedagogisk praksis? Oppfølgingsundersøkelsen halvannet år etter gjennomført videreutdanning blant barnehagelærere, lærere og yrkesfaglærere

Rapporten:

[Last ned rapporten hos NIFU \(PDF\)](#)

Forfatter:

Berit Lødding, Anne Cecilie Bergene, Cathrine Pedersen, Ørjan Arnevig Samuelsen, Rønnaug H. Lyckander

ISBN:

978-82-327-0602-0 (Nettutgave)

Utgiver:

NIFU

År:

2023

Om rapporten

I denne rapporten har forskere ved NIFU undersøkt hvordan deltakere som har tatt videreutdanning vurderer betydningen av utdanningen halvannet år etter at de var ferdige.

Årlig gjennomføres det spørreundersøkelser for barnehagelærere, lærere og yrkesfaglærere etter endt videreutdanning. For å undersøke hvordan deltakerne av videreutdanningen tar i bruk det de har lært, er det gjennomført en kvalitativ oppfølgingsundersøkelse. Formålet med denne undersøkelsen er å få mer kunnskap om hvorvidt videreutdanningen fører til utvikling av pedagogisk praksis i barnehagen og i skolen. Sentralt er hvorvidt deltakerens

videreutdanning til sist fremmer barn og elevers lek, omsorg, læring og danning.

Rapporten har undersøkt fire hovedområder: individuell utvikling, kollektiv utvikling, ledelsens involvering og tilbakeblikk på studiet. Rapporten ser på hvert enkelt område, og sammenhengen mellom dem. Det er også et ønske å få kunnskap om hva som kjennetegner barnehager/skoler som omsetter kompetanse fra videreutdanningen til pedagogisk praksis.

Hovedfunn

- Videreutdanningen er høyt verdsatt.
- Flere deltakere har fått en sentral rolle i å bidra til endringer på sin arbeidsplass.
- Delingskulturen i barnehage og skole kan forstås og praktiseres ulikt.

Videreutdanningen er høyt verdsatt

Deltakerne har fått større trygghet i rollen som følge av videreutdanningen. Den nye kunnskapen har mye å si både for motivasjonen, at deltakerne tar i bruk nye metoder, og at de opplever større faglig tyngde. Dette har betydning for læreres posisjon innad i kollegiet, og for barnehagelæreres posisjon overfor foreldre.

For flere yrkesfaglærere har fagfornyelsen vært en viktig motivasjon for å ta videreutdanning. Videreutdanningen har gitt større kjennskap til fagfornyelsen og forskningen som ligger bak. Det virker som at dette har gjort deltakerne til ressurspersoner i møte med nytt læreplanverk på sin skole. I intervjuene kommer det tydelig fram at deltakerne i stor grad legger vekt på viktigheten av elevaktive tilnærminger i lærerrollen.

Plan for kunnskapsdeling er avgjørende for endring

Rapporten viser eksempler på at barnehagelærere, lærere og yrkesfaglærere som har tatt videreutdanning, utvikler rollen som endringsagent. Det vil si en person som har kapasitet og mulighet til å gjennomføre endringer i organisasjonen. Muligheten for endring finnes gjerne i samspill mellom individuelle faktorer, tilgjengelige ressurser og kontekstuelle faktorer. Rapporten viser også at det er viktig at både skolens og barnehagens ledelse har en plan for gjennomføring av kunnskapsdeling og kompetanseutvikling. Tidspress i arbeidshverdagen, særlig for barnehagene, går på bekostning av fordypning, refleksjon og muligheter til å omsette kunnskap i praksis.

Deling som et mangetydig begrep

Informantene forteller om en utbredt delingskultur i barnehagen og på skolen. Delingskultur som handler om organisasjonsutvikling, er mer krevende enn deling eksempelvis knyttet til undervisningsopplegg. Kultur for organisasjonsutvikling er mer hensiktsmessig for endring og kan handle om å utforske hvordan man kan få til bedre undervisning og læring over tid. En av caseskolene vektlegger i særlig grad tverrfaglig samarbeid, og viser til at felles normer og verdier er viktig for å få til kollektiv læring.

For at videreutdanning skal kunne brukes til en kollektiv profesjonsutvikling, kreves det både innsats fra deltakerne selv, og en systematisk tilrettelegging fra ledelsen.